

HÅRDE BANANER OG SKØRE KUGLER OM TRETTE TYNDE TEENAGERE AF JESPER WUNG-SUNG

Af JIMMI MICHELSEN

I Jesper Wung-Sungs novellesamling *Tretten tynde teenagere* (2010) er vi afgjort i den uheldsvangre ende af teenage-afdelingen! Novellesamlingen indeholder 13 korte historier om unge i smertefulde og i nogle tilfælde ekstreme situationer. De slås med en farlig sygdom, deres udseende, drømmer om at blive en anden eller høre til eller har brutalt mistet en kæreste. *Tretten tynde teenagere* rummer både enkle og komplekse tekster og kan bruges i danskundervisningen fra 7. klasse til gymnasiet.

LIVET I PROVINSEN

Jesper Wung-Sung har skrevet både noveller, romaner og billedromaner. Seneste udgivelser er de meget roste romaner *Ægte brøker* (2009), *Kopierne* (2010) og *Henrettelsen* (2010). Det er dog fortrinsvis novellerne, der har sikret Wung-Sung optagelse i antologier og undervisningsmaterialer og gjort ham til en af de mest læste nutidige forfattere i folkeskolen.

Wung-Sung debuterede med novellesamlingen *To ryk og en aflevering* (1998), hvis titel spiller på et gennemgående motiv i forfatterskabet: fodbold. Fodbold i sig selv, men også som metafor for venskab, fællesskab og aggression. Wung-Sung har i særlig grad interesseret sig for maskuline universer. Hans hovedpersoner er oftest drenge og mænd i overgangs- og krisituationer – med hang til druk og (selv)destruktiv adfærd. Handlingen udspiller sig typisk på locations som grillbaren, benzintanken, foldboldbanen og havnekajen. Det hele er meget hverdagsligt og almindeligt, hvis det da ikke ofte drejede sig om voldsomme og modbydelige ting. I ”Ædepi-gen” i *Trælår* (2009) får nogle drenge en pige til at spise afføring og skarpe

genstande, og i "At gøre sit bedste slår ingen mand af hesten" (trykt både i *Trælår* og *Tretten tynde teenagere*) køres en dreng over med en plæneklipper. Vold, ydmygelse, had og afmagt er en fast bestanddel i Wung-Sungs univers. Forfatterskabets (hoved)personer er ofte hårde bananer og skøre kugler, til tider onde og grusomme, men også skrøbelige og usikre.

9/10 UNDER OVERFLADEN

Wung-Sung skriver ikke socialrealisme, skønt teksterne i referat kan lyde som virkelighedsnære skildringer af livet blandt ballademagere, småkriminelle og ensomme eksistenser. Især hans noveller rækker ud over realismen med deres undertiden groteske handlingsforløb og surrelle komik. Vi er ikke langt fra Peter Seebergs og Villy Sørensens historier fra 1950'erne og 1960'erne – dog med den afgørende forskel, at Wung-Sung blander genrerne og låner replikker og handlingsforløb fra bl.a. gyser- og voldsfilm.

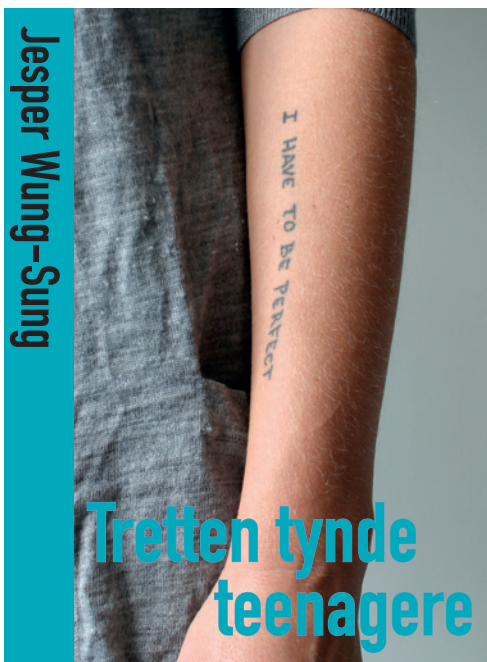
De fleste af Wung-Sungs noveller er skrevet i et præcist og knapt sprog, og handlingen er sjældent ledsaget af refleksion eller forklaring. Symbolik og sproglig udsmykning er ligeledes holdt på et minimum. Teknikken minder i flere henseender om den amerikanske forfatter Ernest Hemingways "isbjerg-teknik". Teknikken går ud på, at det meste – 9/10 – ligger under tekstens overflade. Som Hemingway er Wung-Sung optaget af det usagte og usynlige, og det er som regel det, der ikke siges eller vises direkte, læseren skal lægge særligt mærke til.

SHORT STORIES

Wung-Sungs noveller er ret beset *short stories*. Short storyen er kendt fra USA hos forfattere som Raymond Carver, John Fante og Ernest Hemingway og er generelt *kortere* og *mere koncentreret* i sin form end den klassiske novelle. Et andet af genrens karakteristika er, at personernes skæbne i højere grad end i den traditionelle novelle er uafklaret til sidst. Ydermere er short storyen optaget af at beskrive *hverdaglige situationer* snarere end *skelsættende begivenheder*. Herhjemme kendes genren hos bl.a. Helle Helle, Naja Marie Aidt, Louis Jensen og Simon Fruelund.

"DIG OG MIG"

En stor del af Wung-Sungs noveller har en overraskende eller pudsig slutning. Ofte ligger overraskelsen eller pudsigheden i novellens sidste linje.



Jesper Wung-Sung

Tretten tynde teenagere

Det gælder fx "Dig og mig" – den første novelle i *Tretten tynde teenagere*. Handlingen kunne være hentet ud af en amerikansk action-thriller: En ung bodybuilder slås ned uden for et motionscenter og køres væk til et afsidesliggende sommerhus. I over en uge holdes han indespærret med trusler om vold for til sidst at blive tævet til døde i en boksekamp med bortføreren. Næser brækkes, blodet sprøjter. Novellen slutter med bortføreren – jegfortællerens – højst overraskende replik: "Hva' så KRÆFT – var det alt, du havde i dig!?" (s. 19).

"Dig og mig" er en *allegori*, dvs. en tekst, der handler om noget andet. Den handler ikke om en bøddel og et offer,

men om en 19-årig mands fantasi om at vinde over sin kræftsygdom. Han forestiller sig kræften som en stærk og farlig mand, han må kæmpe imod.

At "Dig og mig" ikke skal læses realistisk, har den opmærksomme læser nok fornemmet undervejs. Fx er jeg'et og du'et navnløse, og jeg'et giver ikke årsager til bortførelsen og den eskalerende vold. Desuden kender han du'et: "Men jeg kender jo alt til dig. Ved hvor farlig du er" (s. 10).

"DIG OG MIG" I UNDERVISNINGEN

"Dig og mig" kan bruges i undervisningen fra 7. klasse. Novellen er ikke vanskelig at fortolke, og den actionprægede, bloddryppende handling vil uden tvivl appellere til de 13-15-årige – nok især drengene. Den mildest talt utraditionelle vinkel på et alvorligt emne gør den interessant at inddrage i undervisningen.

Før arbejdet med novellen i undervisningen skal læreren overveje, om eleverne skal vente med at høre novellens sidste sætning. Hvis målet er nærlæsning, er eleverne måske bedst tjent med ikke at kende den. Læreren kan læse novellen op indtil sidste sætning og spørge til fortsættelsen: Hvad tror I, jeg'et vil fortælle du'et? Spørgsmålet bliver næppe besvaret korrekt, og det er heller ikke hensigten. Spørgsmålet stilles for at vække elevernes nysgerrighed og motivation for at arbejde videre med novellen.

Herefter kan der stilles spørgsmål til de mange tomme pladser. Eleverne selv eller læreren kan stille dem. I det sidste tilfælde kan spørgsmålene være: Hvad kan grunden være til, at du'et bliver slået ned og holdes indespærret? Hvad kan der ligge i fortællerens konstatering: "Denne gang er det mig, der opsøger dig" (s. 9)? Fortælleren og du'et har altså mødtes før! Fortælleren oplyser videre, at han sidste gang kørte bil for et år siden, da han var 18 (s. 9). Hvad kan grunden være til det? Interessant er også fortællerens beskrivelse af sin krop: "En lang, ranglet teenagerkrop med tynde arme og ben" (s. 17). Hvorfor denne oplysning? Novellens titel bør også inddrages. Eleverne kan sættes til at formulere en ny titel, men de skal også forholde sig til den "rigtige". Fortæller den noget om forholdet mellem fortælleren og du'et? Eleverne vil have vanskeligt ved at besvare spørgsmålene og må forlade sig på en del gætterier. Det afgørende er dog, at spørgsmålene ansporer dem til at opgive den realistiske læsning. Når eleverne er bekendt med novellens sidste sætning, kan de vende tilbage til ovenstående spørgsmål og/eller arbejde mere traditionelt med personkarakteristik og forløb. I denne del af analysen er det vigtigt, at eleverne opdager, at deres første indtryk af jeg'et (afstumpet?) ændres totalt med den ny viden (heltemodig?).

Herefter bør novellens form belyses: Hvorfor låner novellen træk fra action-thrilleren? Kan man tillade sig at fortælle om et alvorligt emne – kræft – på den måde? Hvorfor eller hvorfor ikke? Hvordan kunne novellen ellers være fortalt? Eleverne kan evt. præsenteres for mere direkte noveller om samme emne, fx "En almindelig dag" af Klaes Simonsen (se www.fyldepennen.dk/tekster/40249) og "Kræftens katedraler" af Jens Blendstrup (*Pludselig Flæben*, 2007), og diskutere forholdet mellem det fortalte og fortælle-måde. Hensigten er her at sætte fokus på det æstetiske, dvs. det særlige forhold mellem form og indhold i teksterne.

"MAND MED HALE"

Genremæssigt spænder *Tretten tynde teenagere* vidt. Novellen "Catwalk" er en fantastisk tekst, en allegori over plastikkirurgi's absurditet. I den kun 1 side lange tekst "Vi er streger i luften" starter alle sætningerne med formelen "Vi er dem, der [...]" eller "Det er os, der [...]". "Ingen tid!" er en outsider-tekst i modernisme-traditionen fra Peter Seeberg og Samuel Beckett. "Sidste dag" er en realistisk historie om en pige, der har mistet sin kæreste i en bilulykke.

I "Mand med hale" – også en realistisk historie – udnytter nogle teenagere en sindsforvirret kvinde groft. Dette antydes blot, for jegfortælleren

– en af fem bøvede og evigt hotdogspisende teenagere i en lille by – reflekterer stort set ikke. Det skaber en del tomme pladser.

Kvinden med tilnavnet *Marry Me Maria* står hver dag på stationen til stor morskab for Mif, Æik, Philip, Kampmann og fortælleren. Marry Me Maria venter på den mand, der engang forlod hende til fordel for en fotomodel. Et rygte fortæller, at Maria ligefrem er kommet til at dræbe manden i en bilulykke den aften, han kom for at tage hende tilbage. I hvert fald morer de fem sig kosteligt over kvindens mange konfrontationer med mænd, hun tror, er den elskede.

Morskaben får dog en brat ende, da en mand – i tigerkostume – en dag stiger af toget og giver Marry Me Maria et stort kram. Er han Marias gamle kæreste? Manden skal underholde børnene på byens torv, men så langt når han ikke. De fem teenagedrenge har holdt øje med ham og antaster ham bag stationsbygningen. Fortælleren ”kommer til” at spænde ben for ham (”Det var ren refleks” (s. 41)), og da han ligger ned, sparker Kampmann ham flere gange. Maria får lov at tørre blodet af mandens næse og følge ham til toget.

Der er ingen forklaring på volden i novellen. Det efterfølgende kaster dog lidt lys over episoden: Da Maria et halvt år senere igen står på stationen, er hun gravid, og manden i tigerkostumet er ifølge Philip et godt bud på en far. Men sådan forholder det sig ikke nødvendigvis. Også fortælleren har nemlig været i seng med Maria:

Vi havde hørt det, vi vidste det godt, og den gravide mave lod sig heller ikke skjule af vinterfrakken.

– En mand steg af toget, sagde Philip og gjorde en kunstpause. – *Hr. Sædcelle* hed han!

Vi var ham taknemmelige og brølede af grin.

Fire tog fra Svendborg, og hun blev stadig stående. Jeg ventede som den sidste bag rudens menukort og julenisser. Efter det femte gik jeg ud og rakte hende en fransk hotdog. Hun tog en række hurtige bidder.

– Skal vi sige det er mit?

Hun så op på mig.

– Han lovede vi skulle se på børnetøj.

– Tigeren?

– Der er sgu ikke meget tiger over ham, svarede hun.

– Over hvem?

– Hold op! fniste hun og tjattede til mig, som om jeg vidste alt, inden hun pludselig krøllede madpapiret sammen i lommen og blev mut. Så vendte hun sig og gik. (s. 42-43)

Har fortælleren gjort Maria gravid? Har manden i tigerkostumet? Mif, Æik eller Philip? Kampmann er måske den mest oplagte? Efter samtalen med Maria er der nemlig kun én tanke i fortællerenes hoved: "Kampmann, der sparker. Kampmann, der bare sparker og sparker og sparker" (s. 43). Sparkede Kampmann, fordi han troede, manden i tigerkostumet ville tage Maria fra ham? Fordi han kunne være Marias gamle kæreste?

Novellen svarer ikke, men det er tydeligt, at fortælleren har fået kolde fødder over volden: "Jeg mærkede et stik af selvlede ved tanken om, at vi i sommer havde tæsket en stakkels mand i tigerkostume" (s. 43). "Stakkels mand", fordi volden var moralsk forkert? Eller fordi den gik ud over den forkerte?

"Mand med hale" er fuld af tomme pladser, men det er en kendsgerning, at en eller flere af drengene – og måske også manden i tigerkostumet – har udnyttet Maria groft. Maria er hele byens vittighed, en freak, men hun kan godt bruges til sex. Hvis altså ingen andre ved det!

"Der er sgu ikke meget tiger over ham", siger Maria til sidst. Nej, der er ikke meget tiger over en, der vil have sex, men ikke tør tage konsekvenserne. At Maria nu "holdt øje med afgangene i stedet for ankomster" (s. 42), er der ikke noget underligt i. Hun venter ikke længere på den eneste ene; hun venter på at tage af sted med ham! "Han lovede vi skulle se på børnetøj" (s. 42). Men dukker han op?

"Mand med hale" handler om en spirende erkendelse af delagtighed og skyld. Sådan må man tolke fortællerenes lede ved volden og hans overraskende replik til den gravide Maria: "Skal vi sige det er mit". At han formentlig ikke er faren til barnet, rokker ikke ved pointen. Han har udnyttet Maria som de andre.

"MAND MED HALE" I UNDERVISNINGEN

"Mand med hale" er en kort og koncentreret tekst. Fortællerenes kommentarer til handlingsforløbet er yderst sparsomme, og "meningen" skabes i høj grad ved at læse mellem linjerne. Novellen er kompleks og formentlig først egnet fra 9. klasse.

Hvis eleverne skal "slå hul" på novellen, skal der arbejdes grundigt med de mange tomme pladser. Eleverne kan som udgangspunkt stille undringsspørgsmål til novellen ud fra Bo Steffensens metode "5 spørgsmål til teksten" (se fx Bo Steffensen: "Receptionsæstetik" i: *Litteraturens tilgange*, Academica 2008), men efterfølgende bør der arbejdes med lærerstillede spørgsmål, så "fradigtninger" undgås. De følgende spørgsmål og opgaver

– med inspiration fra Thomas Illum Hansens *Procesorienteret litteraturpædagogik*, Dansk Lærereforenings Forlag 2004 – skal opfattes som forslag til arbejdet med novellen:

Miljøet

- De 5 drenge bor i en flække, fylder sig med hotdog på grillen og kører på knallert. Meget mere får vi ikke at vide. Alligevel fornemmer vi tydeligt drengenes ”miljø”. Find de steder i novellen, der siger noget om miljøet, og beskriv, hvad der kendetegner det.

Volden

- Volden imod manden i tigerkostumet forklares ikke. Hvad er efter jeres mening årsagen til den?
- Da Maria ser manden i tigerkostumet blive sparket, reagerer hun hverken med skrig eller gråd. I stedet kigger hun på drengene på skift (s. 41). Hvorfor reagerer Maria sådan?
- Er manden i tigerkostumet Marias gamle kæreste? Hvad taler for og imod det?

Maria

- Hvem har gjort Maria gravid? Opstil nogle argumenter for, hvem det kunne være. Hvad betyder det for tolkningen af historien, at vi ikke med sikkerhed kan sige, hvem det er?
- Hvad tænker Maria, da hun står på stationen til sidst? Skriv Marias indre monolog (10 linjer). Diskuter med en anden, om din monolog passer til historien og hvorfor.
- Hvad kan meningen være med Marias udsagn: ”Der er sgu ikke meget tiger over ham” (s. 42)? Hvor stammer sætningen ”Vækker en tiger i dig” (s. 39) fra? Hvilke associationer får I, når I tænker på tigre? Hvilke af disse associationer kan sige noget om ”Mand med hale”?
- Skriv Marias sms-besked til ”tigeren”, da hun står på stationen. Send den til de andre i klassen/gruppen. Sammenlign sms-beskederne.
- Hvad kan grunden være til, at Maria til sidst holder øje med afgang i stedet for ankomster (s. 42)?

Fortælleren

- Hvorfor føler fortælleren lede ved at have tæsket manden i tigerkostumet?
- Fortælleren tænker til sidst på Kampmann, der sparker manden i tigerkostumet. Hvad kan forklaringen være på det?

- ”Skal vi sige det er mit”, siger fortælleren til Maria til sidst. Hvorfor siger han det? Er der sket noget med ham efter overfaldet og Marias graviditet?

Sammenfatning og perspektivering (i plenum).

- Hvad er tekstens tema? Hvilke elementer i novellen er afgørende for at nå frem til temaet?
- Hvad synes I om en novelle med så mange tomme pladser?

Det er oplagt at afrunde arbejdet med novellen med et blik på *genren*. Hvordan adskiller ”Mand med hale” sig fra en traditionel novelle? Eleverne kan sammenligne ”Mand med hale” med fx ”Dolken” af Tove Ditlevsen og ”Agerhønen” af Martin A. Hansen. Sammenligningen kan tage udgangspunkt i begreberne situation/begivenhed, tomme pladser, showing/telling, in medias res.

”AT GØRE SIT BEDSTE SLÅR INGEN MAND AF HESTEN”

At være perfekt eller gøre det perfekte er temaet i novellerne ”Catwalk”, ”Den Fede Frue” og ”At gøre sit bedste slår ingen mand af hesten”. I de tre noveller er det perfekte – i hvert fald når det er forbundet med barnlig uskyld – mere end farligt. Det perfekte forårsager konkurrence, magtfantasier, vold og besættelse.

”At gøre sit bedste slår ingen mand af hesten” er typisk Wung-Sung: Brat start, realistisk handling og så alligevel ikke helt. Novellen fortæller en makaber historie i en humoristisk tone. Resultatet er uhygge og komik på samme tid.

Brødrene Jeppe og Jacob skal være alene hjemme i 14 dage. Tiden går med fjernsyn og pizza, men så kommer *Vorte-Morten* på besøg. *Vorte-Morten* foreslår, at de graver et hul i haven, ”en underjordisk hule” (s. 64), hvilket brødrene straks indvilliger i. Drengene knokler, indtil Jeppe og Jacob finder på at begrave *Vorte-Morten* – til halsen. Chipsoser stoppes i hans mund for at standse skrigeriet, og så går brødrene ellers tilbage til fjernsynet. Især dvæler de ved et afsnit af *Det lille hus på prærien*, som efterlader dem med ”en uimodståelig trang til at gøre noget godt” (s. 72). Det gode er ikke at grave *Vorte-Morten* op, men at gøre *fuldstændigt rent* i huset. Brødrene skurrer og skrubber, pudser og gør ved. Midt om natten skal også græsplænen ordnes; dog har Jacob glemmt alt om *Vorte-Morten*. I mørket fornemmer han nok en modstand i græsset, men som en anden Charles

Ingalls – familiefaren i *Det lille hus på prærien* – kæmper han modigt videre med plæneklipperen:

Han var nybygger; han erobrede land; han tæmmede den utæmmelige natur. Han jævned alt med jorden, slog ud til kanten af hækken, rundt om træer og buske. Han stødte mod en klump græs så tyk, tung og genstridig, som det værst tænkelige vildnis. Jacob angreb gang på gang. Det var indianerland; det var en snæver kløft; det var et brusende vandfald han skulle forcere for at komme til det forjættede land. (s. 74)

Først da Jacob er færdig med plænen, opdager han blodet på bukserne. Og så er fanden løs! Eller nej, ikke rigtigt. For nok ærgrer brødrene sig over tabet af Vorte-Morten, men græsplanen er perfekt som en nyklippet golfbane:

De blev stående ved vinduet. Så ud på græsplanen i den tiltagende, grå morgendæmring. Der var intet at sætte en finger på; det var et godt stykke arbejde: Ikke ét strå ragede op.

”Flot.”

”Fejlfrit.”

”Fuldendt.”

”Fuldkomment.” (s. 75-76)

Børn kan være onde og ubetænksomme, og for meget dårlig fjernsyn kombineret med kedsomhed kan føre til det værste. Ideen om at begrave Vorte-Morten stammer faktisk fra en af de film, brødrene har set i tv, og *Det lille hus på prærien* kan åbenbart forårsage rene besættelser!

”At gøre sit bedste slår ingen mand af hesten” er dog ikke en kritisk novelle om mediernes skadelige effekt på børn og unge. Eller det omvendte: en forherligelse af vold og afstumpethed. Nedgravningen af Vorte-Morten er en grov drengestreg, men den er fortalt med glimt i øjet og balancerer på kanten af det realistiske. Den kan opfattes *symbolsk* – som et billede på brødrenes ondskabsfuldhed, magtfantasier eller uskyld. Det samme gælder den stærkt overdrevne glæde ved den perfekte græsplæne. Brødrene er ikke tyngede af deres forbrydelse, og at de kan glemme et nedgravet menneske i haven, sætter dem uden for normale standarder.

Realismen i novellen – og dermed en del af alvoren – punkteres flere steder. Handlingen i *Det lille hus på prærien* parafraseres omstændeligt-ironisk, og ordsprog og citater (”Tyv tror hver mand stjæler”, ”I de døves rige er den enøjede konge, hvar!” osv.) uden narrativ eller tematisk funktion vidner om

en meget rundhåndet fortælleøkonomi. Volden i novellen er også bemærkelsesværdig, idet den beskrives uengageret og gøres banal ved at blive lige-stillet med hverdagslige ting, fx den forsvundne fjernbetjening. Novellens sidste sætning lyder: ”Og fjernbetjeningen havde de fundet i fryseboksen” (s. 76). Læseren vil uden tvivl trække på smilebåndet af den manglende sammenhæng mellem handling og følelse: Nu kan brødrene heldigvis se fjernsyn igen. Vi er vidne til en komisk og grotesk historie af Wung-Sung!

Novellens titel er en omskrivning af ordsproget ”Nær ved og næsten slår ingen mand af hesten”. Ordsproget henviser til (den visdom), at det at være tæt på sit mål eller næsten have løst en opgave er utilstrækkeligt (jf. *Ordbog over det danske sprog*). I novellen ændres meningen radikalt: At gøre sit bedste er utilstrækkeligt! Titlen hentyder uden tvivl til rengøringen og det drabelige plæneklipperi. Det er altså ikke nok at stræbe efter eller at nå det fulde, hvis det menneskelige overses eller tilsidesættes. Læst så-dan kan man opstille disse tematiske modsætningspar for novellen: uskyld vs. skyld, det onde vs. det gode, barn vs. voksen.

”AT GØRE SIT BEDSTE SLÅR INGEN MAND AF HESTEN” I UNDERVISNINGEN

Brødrene i novellen lærer intet af deres makabre gerning. Ved vejs ende står de stadig i uskylden. Derved minder novellen en del om Villy Sørensens klassiker ”Blot en drengestreg” fra *Sære historier* (1953). Her amputerer to brødre en mindre drengs ben med en løvsav i køkkenet. Drengen har revet hul på sin storetå, men brødrene har lært, at bakterier i benet kan føre til blodforgiftning og ende med døden. Heldigvis kan brødrene yde assistance øjeblikkeligt: ”Og storebror savede mens blodet sprøjtede og trævler og rødt kød væltede op i savrenden der ikke blev så lige som den skulle”. Historien er tæt på splatter og markant ved sit fravær af refleksion. ”Blot en drengestreg” handler om en grov misforståelse, der skyldes en farlig cocktail af naivitet og autoritetstro.

”Blot en drengestreg” er oplagt at læse sammen med eller efter ”At gøre sit bedste slår ingen mand af hesten”. Det skyldes ikke kun temaet: Villy Sørensens historie er ligesom Wung-Sungs fortalt i en humoristisk tone, personerne er flade og stereotype, og volden har en fremtrædende plads. Det er begge noveller, der søger effekten og nærmer sig det symbolske.

Hvis eleverne skal få øje på disse elementer, må de forholde sig til fortæller, personer, handling, komposition og tomme pladser i Wung-Sungs novelle. Novellen yder næppe læsemodstand for udskolingselever, men det er langt fra sikkert, at de vil opfatte humoren før i 8. og 9. klasse.

Før novellen læses, kan eleverne sættes til at fundere over titlen. Ordsproget ”Nær ved og næsten slår ingen mand af hesten” skal præsenteres for dem. Novellesamlingens omslagsfoto (en underarm med tatoveringen: ”I HAVE TO BE PERFECT”) og bagsidetekst kan inddrages i denne del af arbejdet eller i perspektivering til sidst, evt. sammen med ”Catwalk” og ”Den Fede Frue”, hvis temaet skal forfølges i novellesamlingen.

Når eleverne har læst novellen, kan de parvis eller i grupper drøfte det, de undrer sig over/gyser over/griner ad. Evt. kan de udvælge et uhyggeligt eller sjovt sted i novellen og læse det op for de andre. Det er dog vigtigt, at elevernes umiddelbare læsning ikke står alene. Følgende spørgsmål og opgaver – igen med inspiration i *Procesorienteret litteraturpædagogik* – kan danne udgangspunkt for det videre litteraturarbejde og gerne med logbogen som hjælp til at fastholde elevernes iagttagelser:

Personer

- Beskriv Jeppe og Jacob via deres replikker og handlinger og tredjepersonsfortællerens oplysninger om dem. Hvad får vi ikke at vide om Jeppe og Jacob?
- Brødrene er nærmest ligeglade med Vorte-Morten i græsplanen, mens *Det lille hus på prærien* gør et stort indtryk på dem. Hvad fortæller det om dem?
- Oplysningerne om Vorte-Morten er meget få. Hvad kan grunden være til det? Hvad gør det ved oplevelsen af novellen, at vi ikke får mere at vide om ham? Ville I gerne have mere at vide om Vorte-Morten?

Handling og komposition

- Hvorfra kommer ideen til at begrave Vorte-Morten i haven? Hvorfor begraver brødrene ham? Hvordan opfatter I begravelsen? Er den troværdig? Realistisk? Er det realistisk, at brødrene glemmer ham? Hvorfor eller hvorfor ikke? Og hvad med plæneklipperiet – er det realistisk? Er det troværdigt? Begrund jeres svar.
- Novellen slutter med en overraskende oplysning: ”Og fjernbetjeningen havde de fundet i fryseboksen” (s. 76). Hvad synes I om den slutning? Sammenlign den evt. med en anden slutning i novellesamlingen, fx ”Dig og mig”, ”One-night stand” eller ”Sidste dag”.
- Sammenhold beskrivelsen af brødrene i starten og i slutningen af novellen. Har de udviklet sig?

Fortæller

- Brødrene beskrives ikke som to individer. Hvorfor er de beskrevet, som de er?
- Novellens indledning lyder: ”De havde begravet Vorte-Morten i haven. Selvfølgelig havde de ikke begravet Vorte-Morten i haven. Ikke hele Vorte-Morten, hans hoved stak op af græsplænen” (s. 61). Fortælleren korrigerer sig selv. Hvilken effekt har det?
- Umiddelbart efter beskriver fortælleren brødrenes bøvselde, der desværre ikke kan overdøve Vorte-Mortens tuder. Hvorfor er den beskrivelse med i novellen?
- Handlingen i *Det lille hus på prærien* refereres grundigt af fortælleren. Overvej, hvorfor vi skal høre så meget om *Det lille hus på prærien*.

Til sidst kan eleverne parvis eller i grupper udpege en situation eller begivenhed i novellen, de opfatter som central for fortolkningen, og begrunde hvorfor. Begrundelsen skal finde sted i plenum.

I perspektivering er det vigtigt, at eleverne får mulighed for at diskutere volden i novellen – og måske i nyere litteratur og film i det hele taget. Mulige spor ud over ”Blot en drengestreg” og andre af Wung-Sungs noveller kunne være Quentin Tarantinos *Pulp fiction*, 1994, og Anders Thomas Jensens *Blinkende lygter*, 2000. Disse films ironi og voldshumor i skildringen af afstumpede mandeverdener har en del til fælles med Wung-Sungs noveller.

Litteratur

Hansen, Thomas Illum: *Procesorienteret litteraturpædagogik*. Dansk lærerforeningens Forlag 2004

Ipsen, Max: *Kortprosa 1990-2003*. Systime 2003

Zangenberg, Mikkel Bruun: ”Skæv komik giver læseren et trælår” i *Politiken* 24.9. 2009

www.forfatterweb.dk (portræt af Jesper Wung-Sungs forfatterskab)

www.litteratursiden.dk (interview med Jesper Wung-Sung om *Ægte brøker*)

www.wungsung.dk (forfatterens hjemmeside)